

Egy lépéssel távolabbról: a felsőoktatás lakossági percepciója

A felsőoktatási struktúrába kódolt egyenlőtlenségek

2014. május 7.

Dr. Pillók Péter
ELTE TáTK Statisztika Tanszék

Észlelés és közvélemény

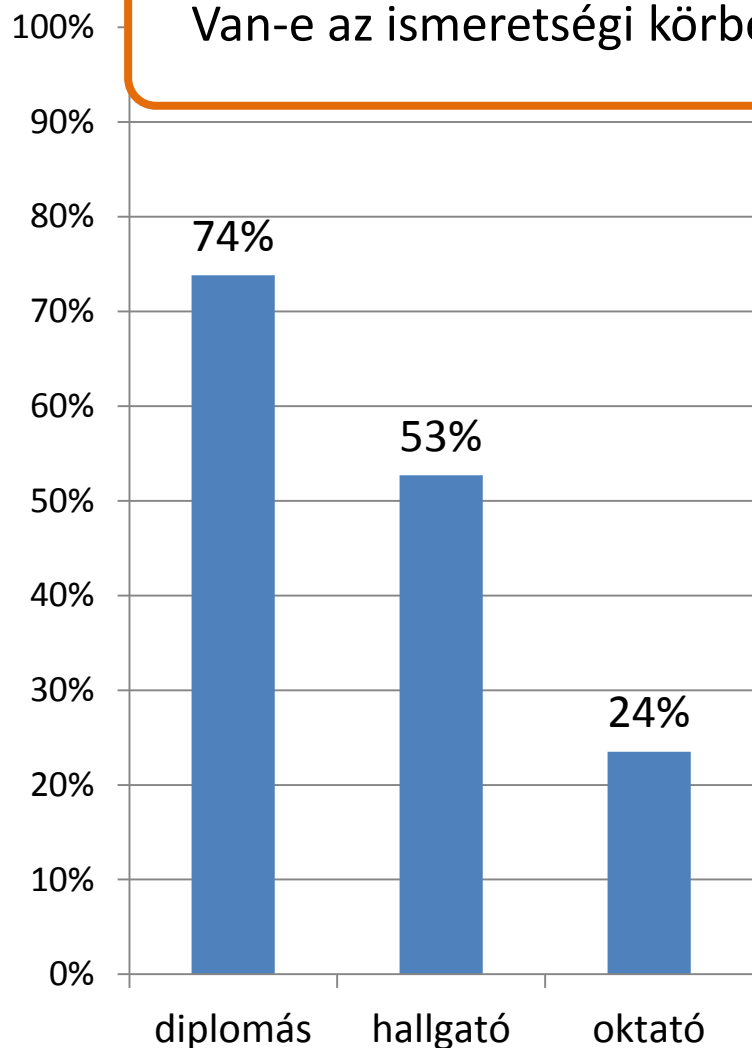
- tények és hitek keveréke
- közvélemény mint a politika befolyásolója
- közpolitikák – mit tud „nyújtani” a felsőoktatás annak, akivel nem kerül kapcsolatba?
- érintettség, közvetlen tapasztalatok
- a kutatásról
 - **TÁMOP-7.2.1-11/K-2012-0005**
 - Oktatási Hivatal: a felsőoktatás és tudomány társadalmi percepciójának feltárása
 - ELTE Pedagógiai Pszichológiai Kar Pszichológia Intézetének Társadalmi Kommunikáció Kutatócsoport
 - személyes lekérdezéssel: **1500 fő 18+** országosan reprezentatív lakossági minta, **1500 fő 18-35** év közötti országosan reprezentatív minta, **200 fő PhD** fokozatot szerzett országosan reprezentatív mintája, **150 fő foglalkoztatói** minta, **80 fő pedagógus, középiskolás, ágazati szakértő** kvalitatív fókuszcsoporthoz beszélgetés, **1500 fő középiskolás** online válaszoló

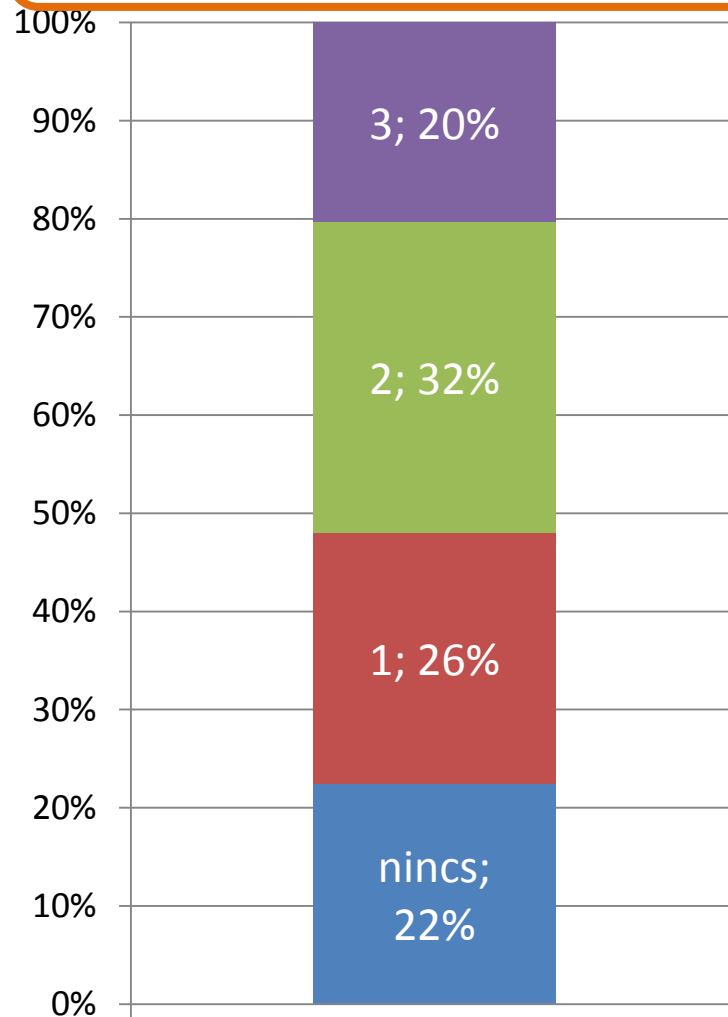
kapcsolat és témák

Kapcsolati háló

Van-e az ismeretségi körben...

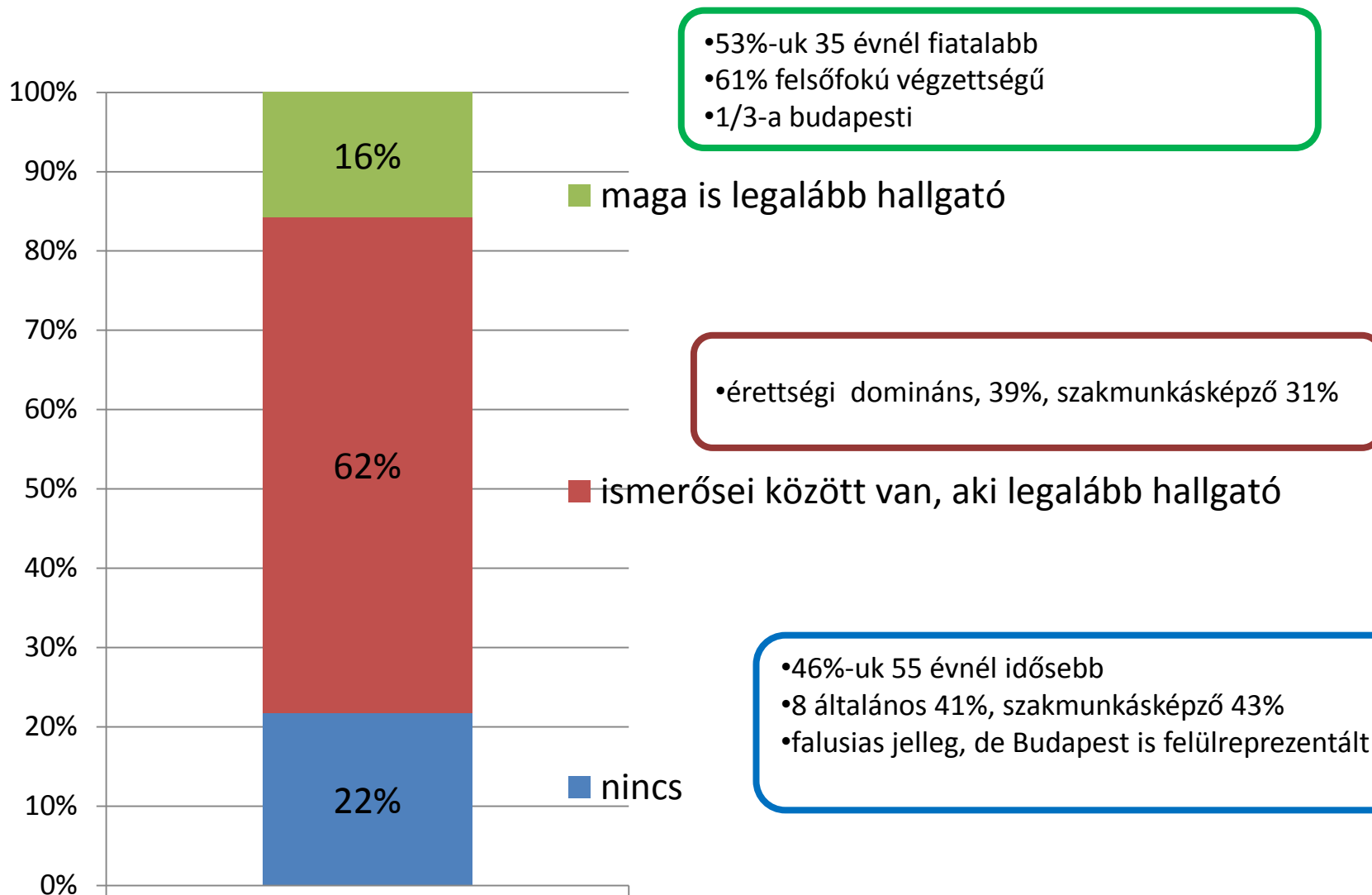

Hány van az ismeretségi körben...

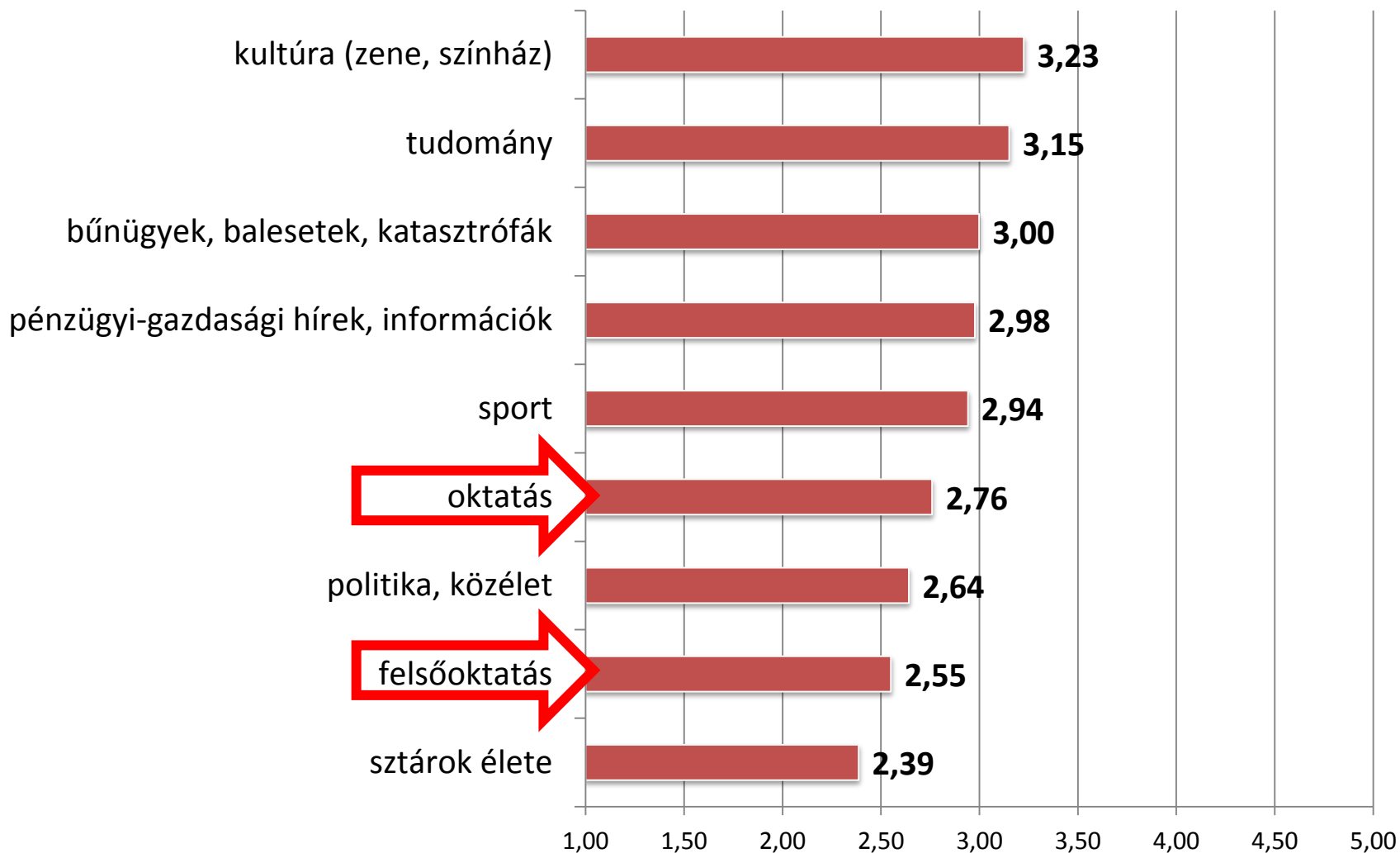
Hány olyan ember van az Ön ismeretségi körében, akikkel legalább havonta találkozik vagy beszélget, és aki diplomás/egyetemista, főiskolás/egyetemi, főiskolai oktató?

Személyes távolság

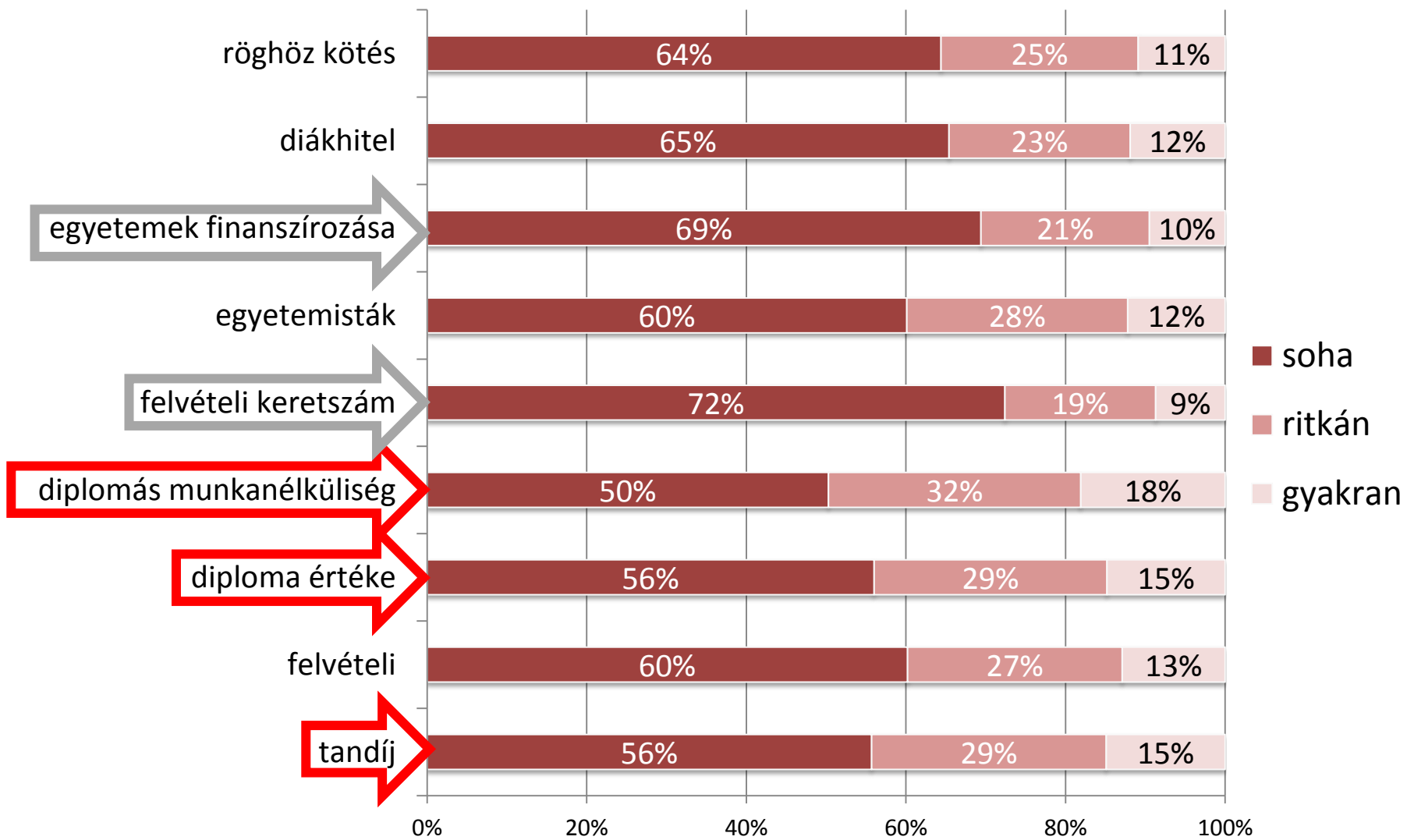
Hány olyan ember van az Ön ismeretségi körében, akikkel legalább havonta találkozik vagy beszélget, és aki diplomás/egyetemista, főiskolás/egyetemi, főiskolai oktató?

Nincs kitüntetett figyelem

Mennyire szokta figyelni a következő témákat a médiában (tévében, rádióban, újságokban, interneten)? Kérem, az értékeléshez használjon egy ötfokú skálát, ahol az 5-ös azt jelenti, hogy Önt nagyon érdekli az adott téma, az 1-es pedig azt, hogy egyáltalán nem érdekli.

Felsőoktatási témák a közbeszédben

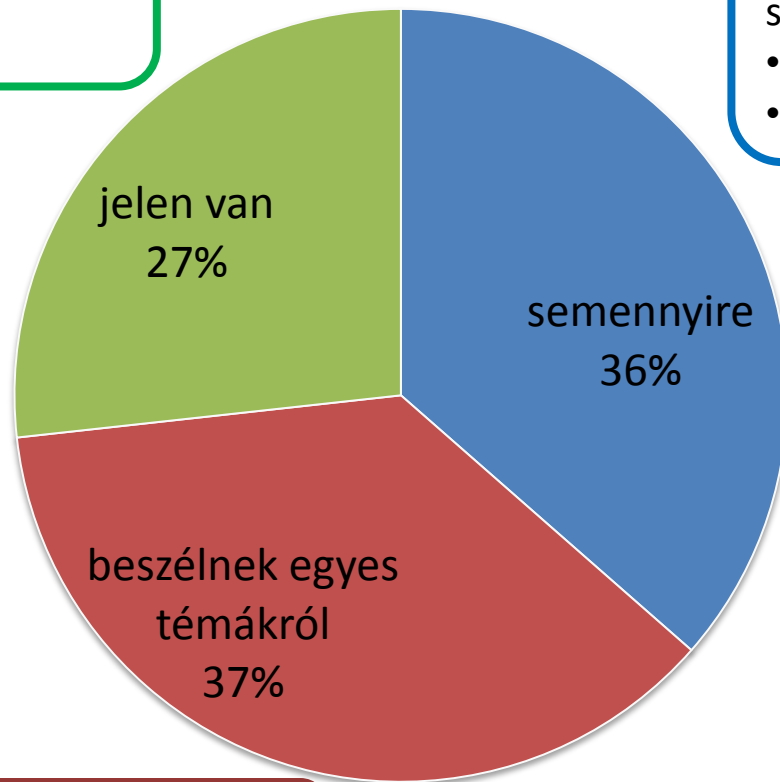

Az Ön környezetében – családban, munkahelyen, baráti körben vagy tágabb környezetében – milyen gyakran kerültek szóba kerültek ezek a témák az elmúlt fél évben?

Témák beágyazottsága

- hallgatók - életkor alapján
- nő többlet, 59%
- Budapest és városok

- 48%-uk 55 évnél idősebb
- 8 általános 36%,
szakmunkásképző 35%
- felsőfokú 6%
- falusiasabb

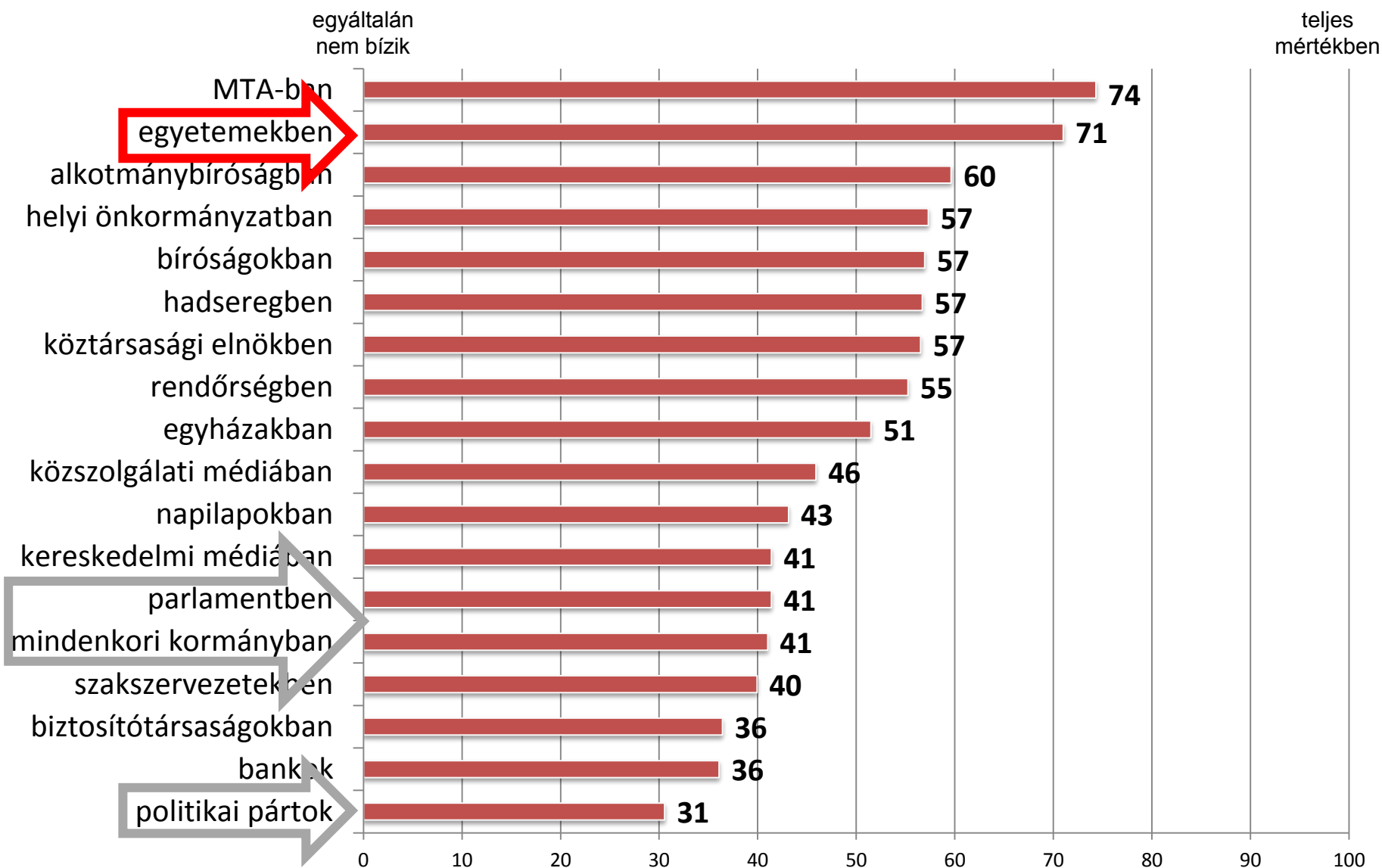
- átlagos kor és iskolai végzettség

Mennyire beágyazott a mikrokörnyezetbe a felsőoktatás témája?

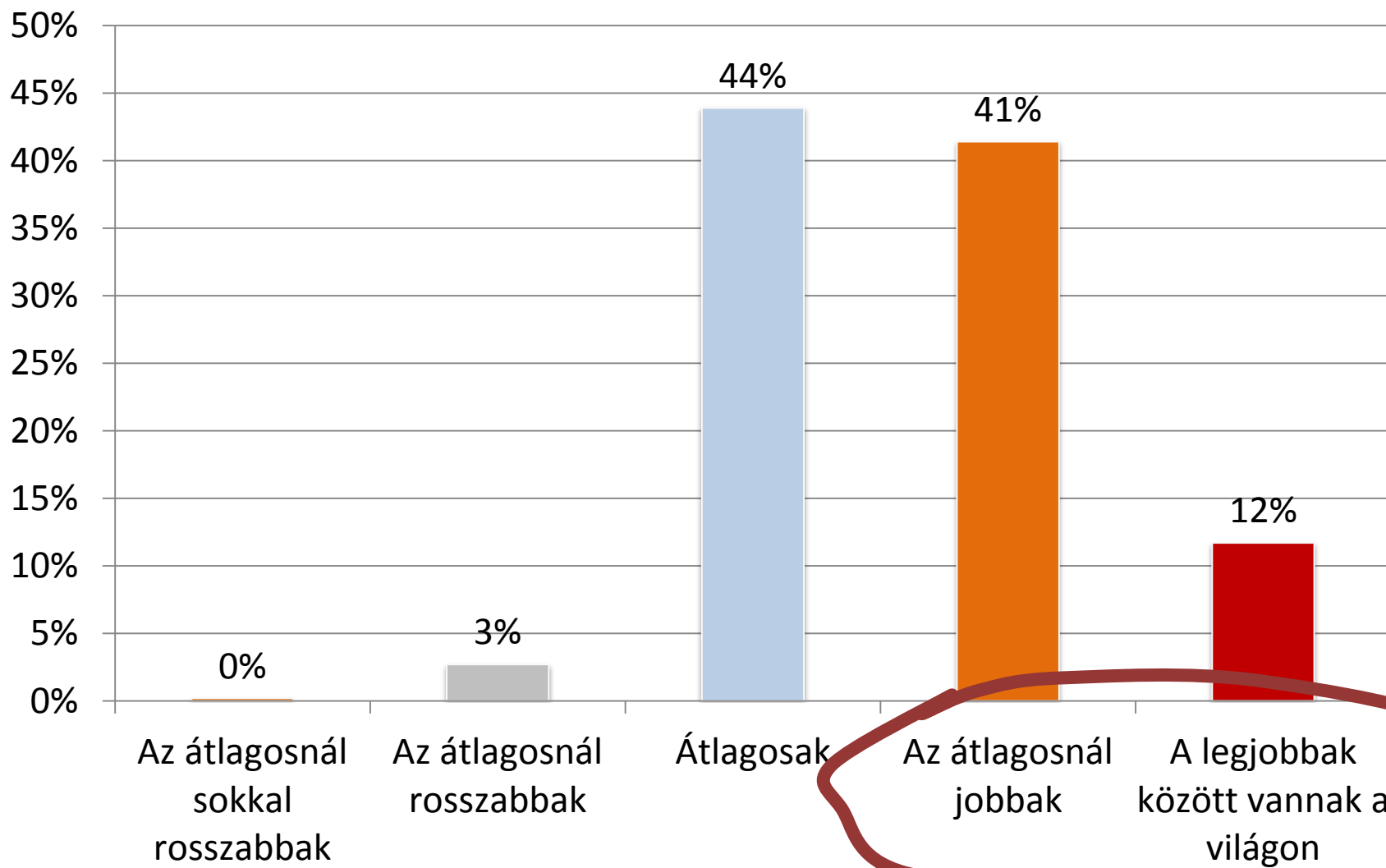
a felsőoktatás egésze

Magas bizalmi szint

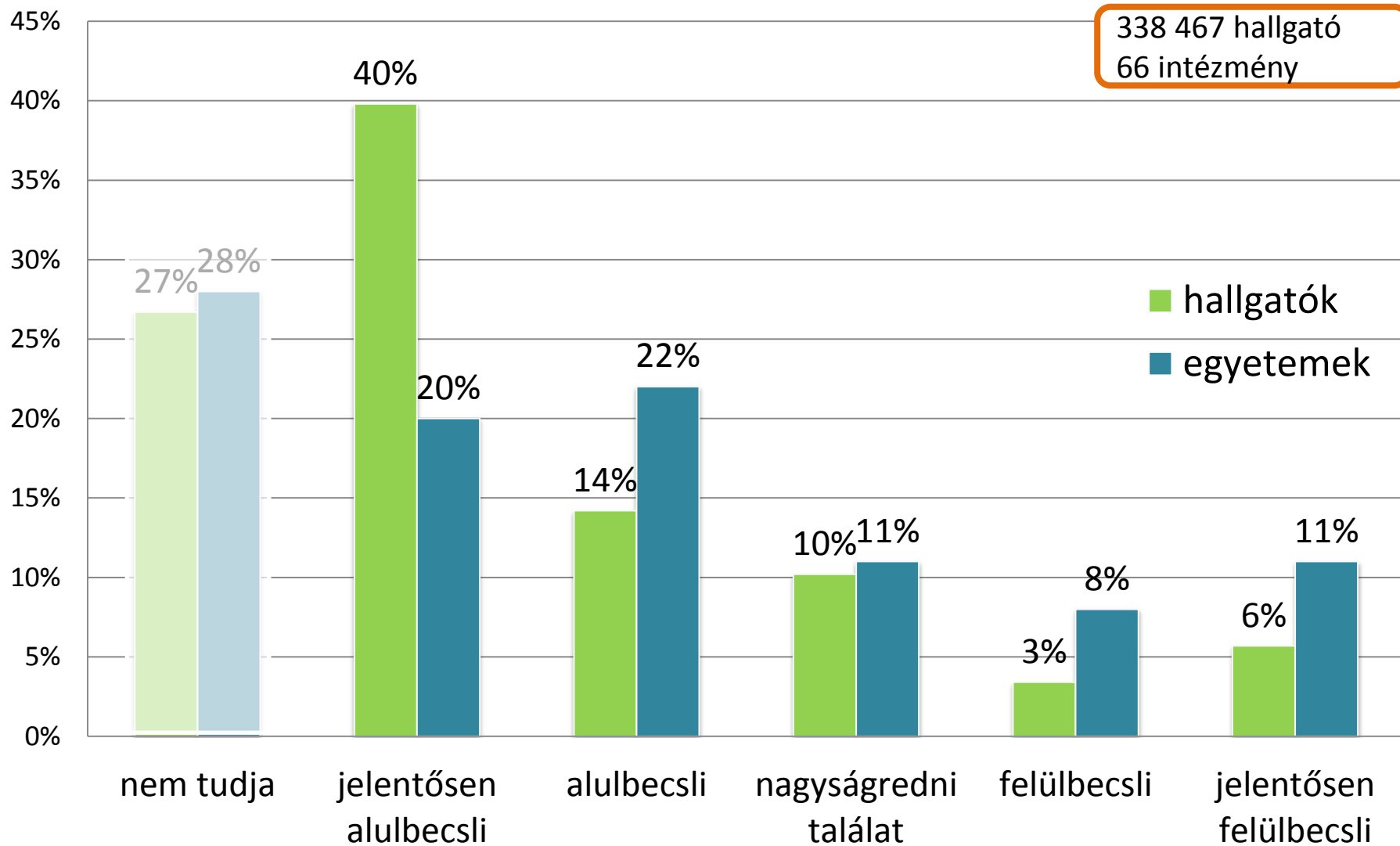
Most néhány intézményt fogok felolvasni Önnek, és, arra kérem, mondja meg, mennyire bízok meg bennük. Az értékeléshez, most egy négyfokú skálát használjon, ahol a 4-es, ha teljes mértékben 3-as ha közepesen, 2-es, ha csak egy kicsit bízok, és 1-es, ha egyáltalán nem bízok az adott intézményben. Tehát mennyire bízok Ön... (100 fokú skálára konvertált értékek, átlagok)

Felülbecsült nemzetközi pozíció

Mi a jellemző a magyar egyetemek színvonalára a világ többi egyeteméhez képest?

Alulbecsült számosság

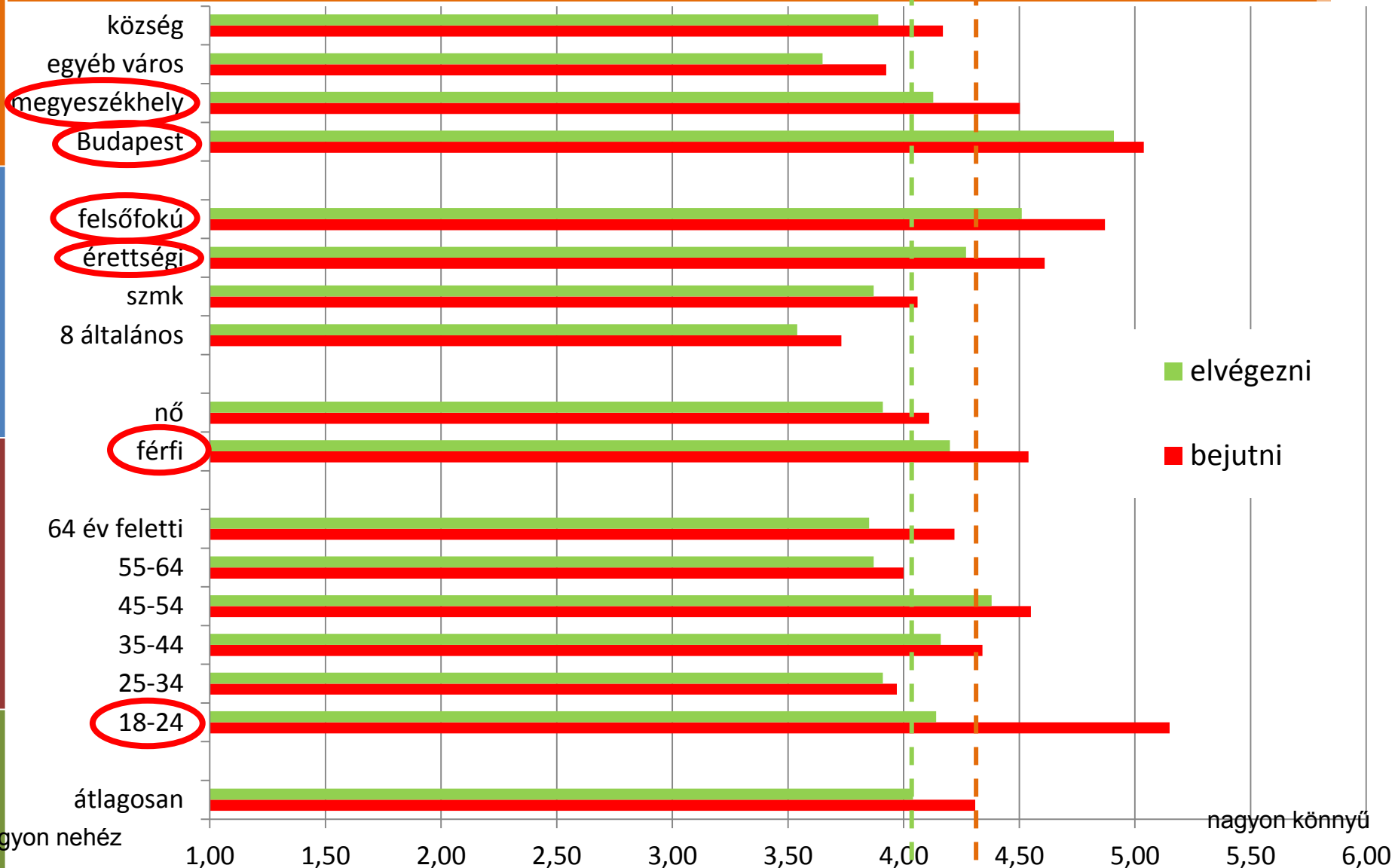
Ön szerint összesen, minden képzési formát, munkarendet/tagozatot – nappali, esti, stb. –, figyelembe véve mennyien tanulnak ma egyetemen és főiskolán Magyarországon?./ Ön szerint mennyi felsőoktatási intézmény, egyetem, főiskola működik Magyarországon?N=1481

http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_zoi007a.html, http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_zoi007a.html

bejutás és végzés

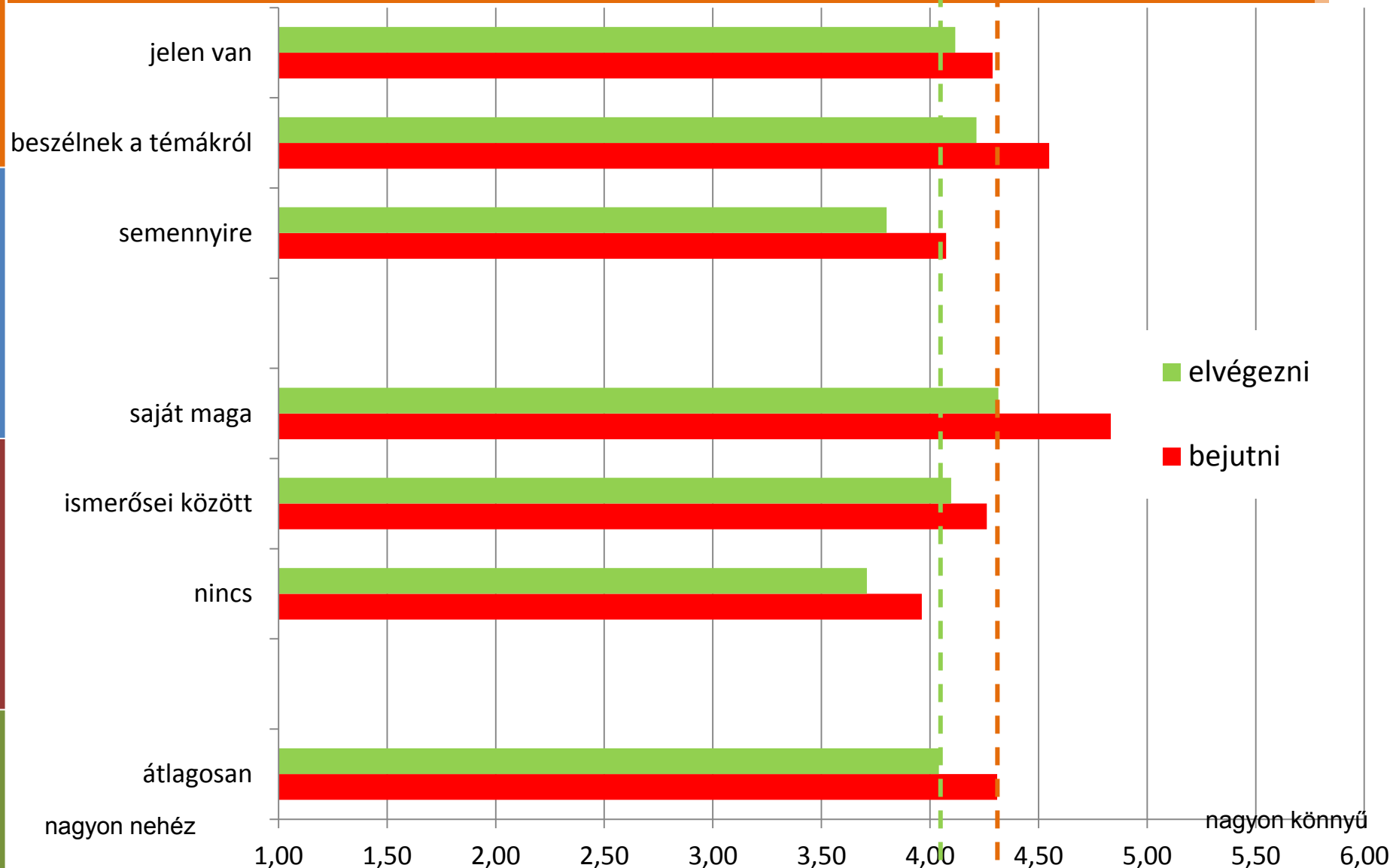
Bejutás és bennmaradás percepciója

Mit gondol, mennyire nehéz ma Magyarországon egyetemre, főiskolára bejutni? Kérem, hogy egy tízfokú skála segítségével válaszoljon, 10-es legyen, ha nagyon könnyű, 1-es pedig, hogy nagyon nehéz!

És mennyire könnyű azt elvégeznie és diplomát szerezni? Az előbbiekhöz hasonlóan használja a tízfokú skálát!

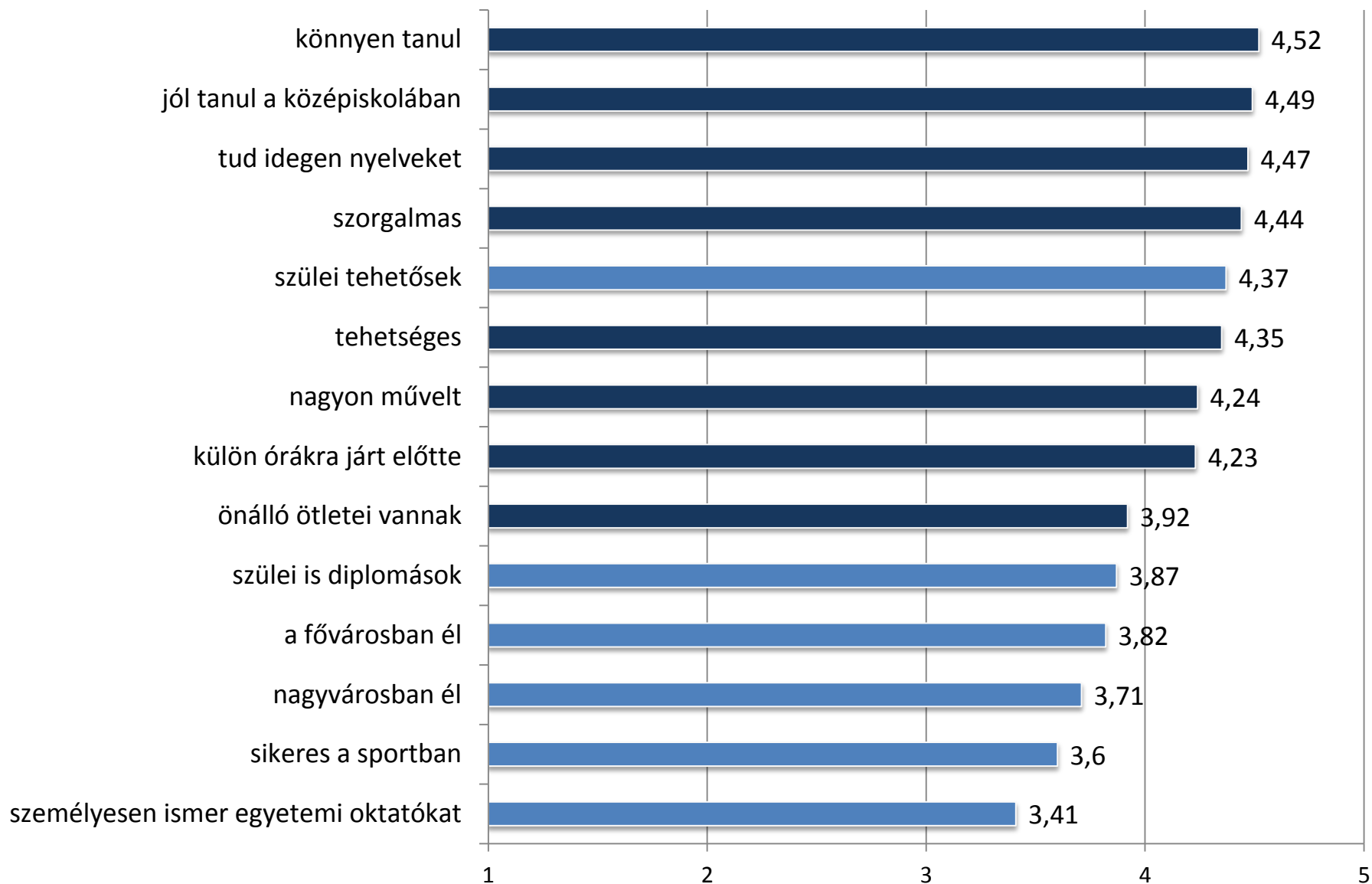
Bejutás és bennmaradás percepciója

Mit gondol, mennyire nehéz ma Magyarországon egyetemre, főiskolára bejutni? Kérem, hogy egy tízfokú skála segítségével válaszoljon, 10-es legyen, ha nagyon könnyű, 1-es pedig, hogy nagyon nehéz!

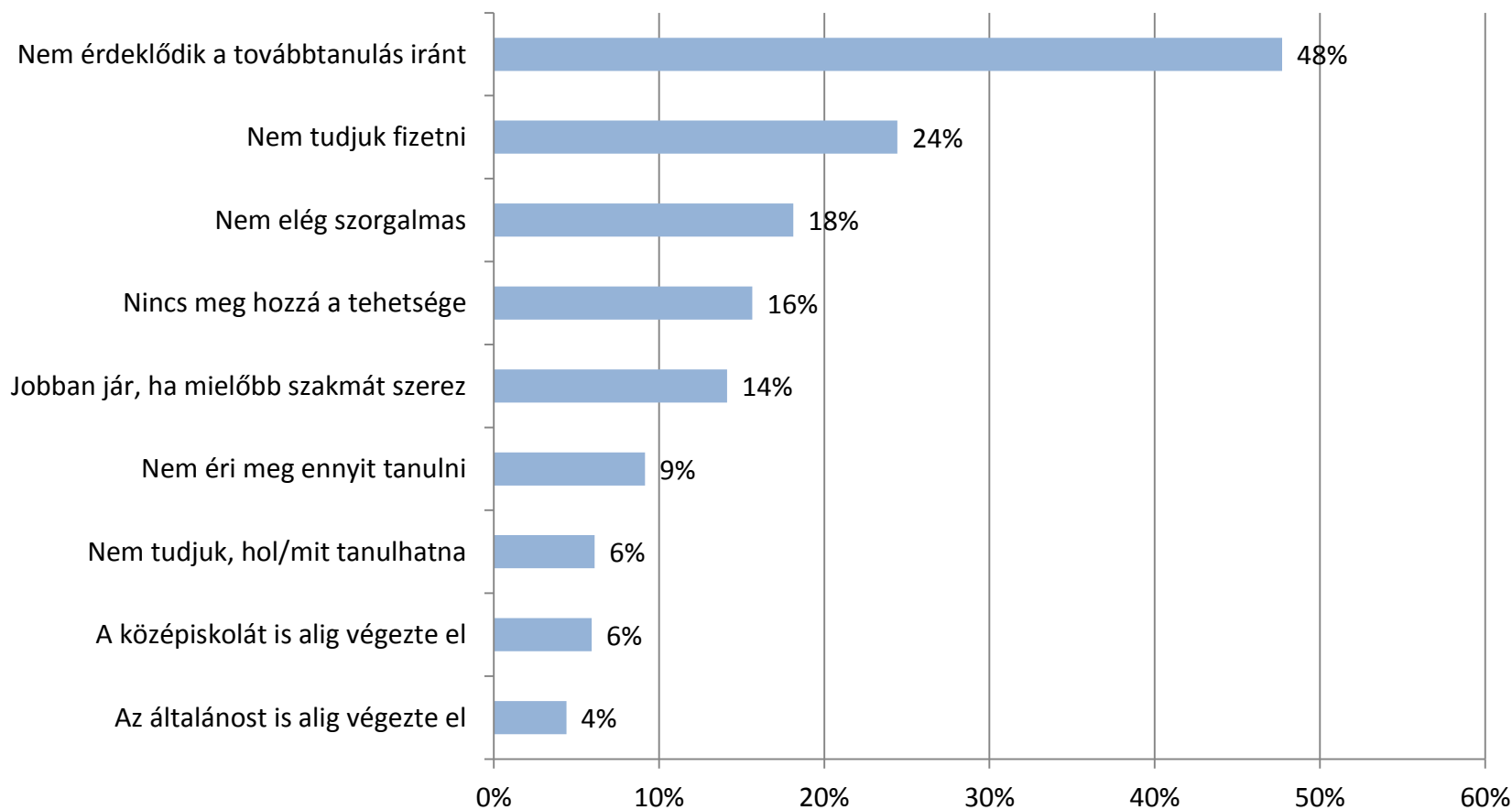
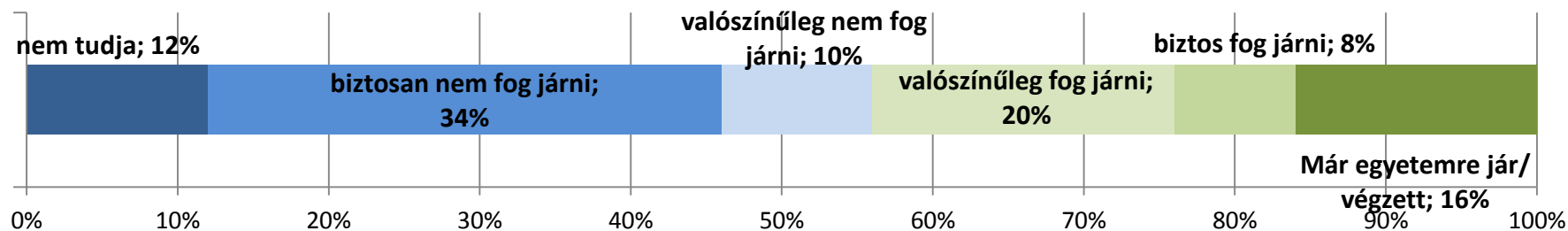
És mennyire könnyű azt elvégeznie és diplomát szerezni? Az előbbiekhöz hasonlóan használja a tízfokú skálát!

Előnyök

Ön szerint kik jutnak be a felsőoktatásba Magyarországon? Akik ... Kérem, az értékeléshez ötfokú skálát használjon, ahol az 5-ös azt jelenti, hogy Ön szerint nagyon nagy előnyt jelent, az 1-es pedig azt, hogy egyáltalán nem jelent előnyt.. N=1483

A kimaradás okai

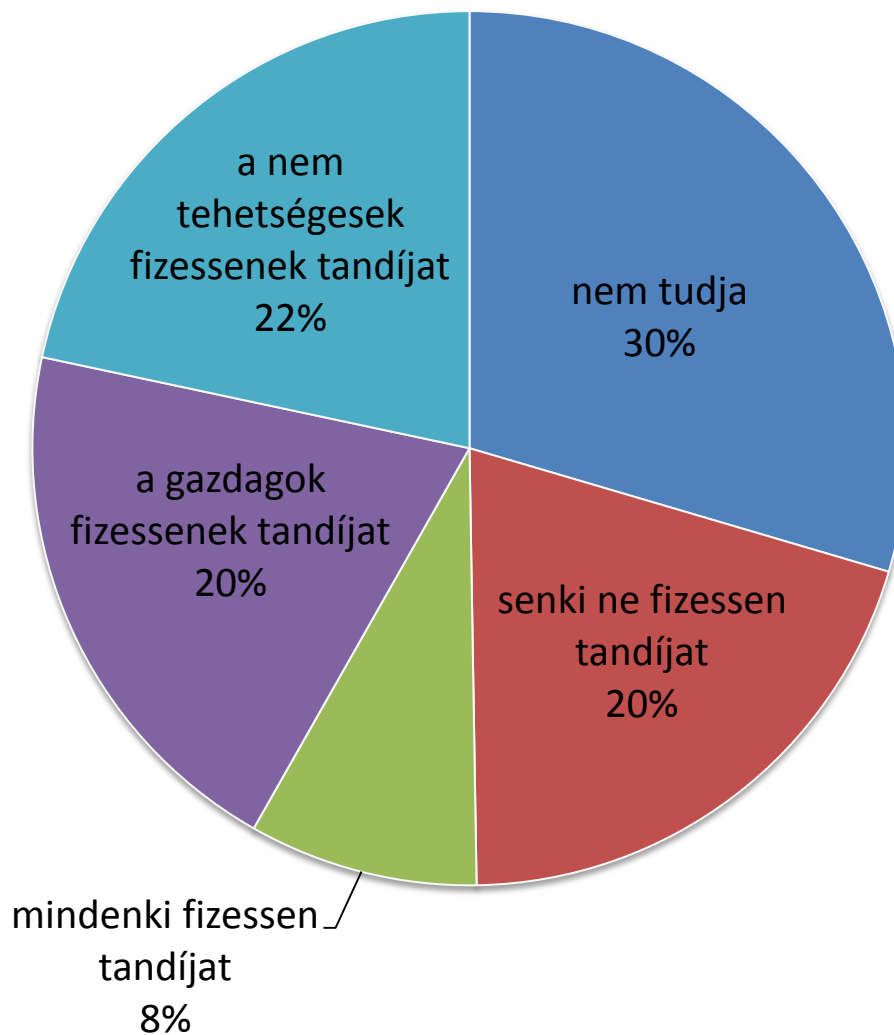
Milyen valószínűséggel fog járni az Ön gyermeke egyetemre?, N=1404

Miért gondolja úgy, hogy nem fog a gyermeke egyetemre-főiskolára járni? 777 említés alapján

finanszírozás

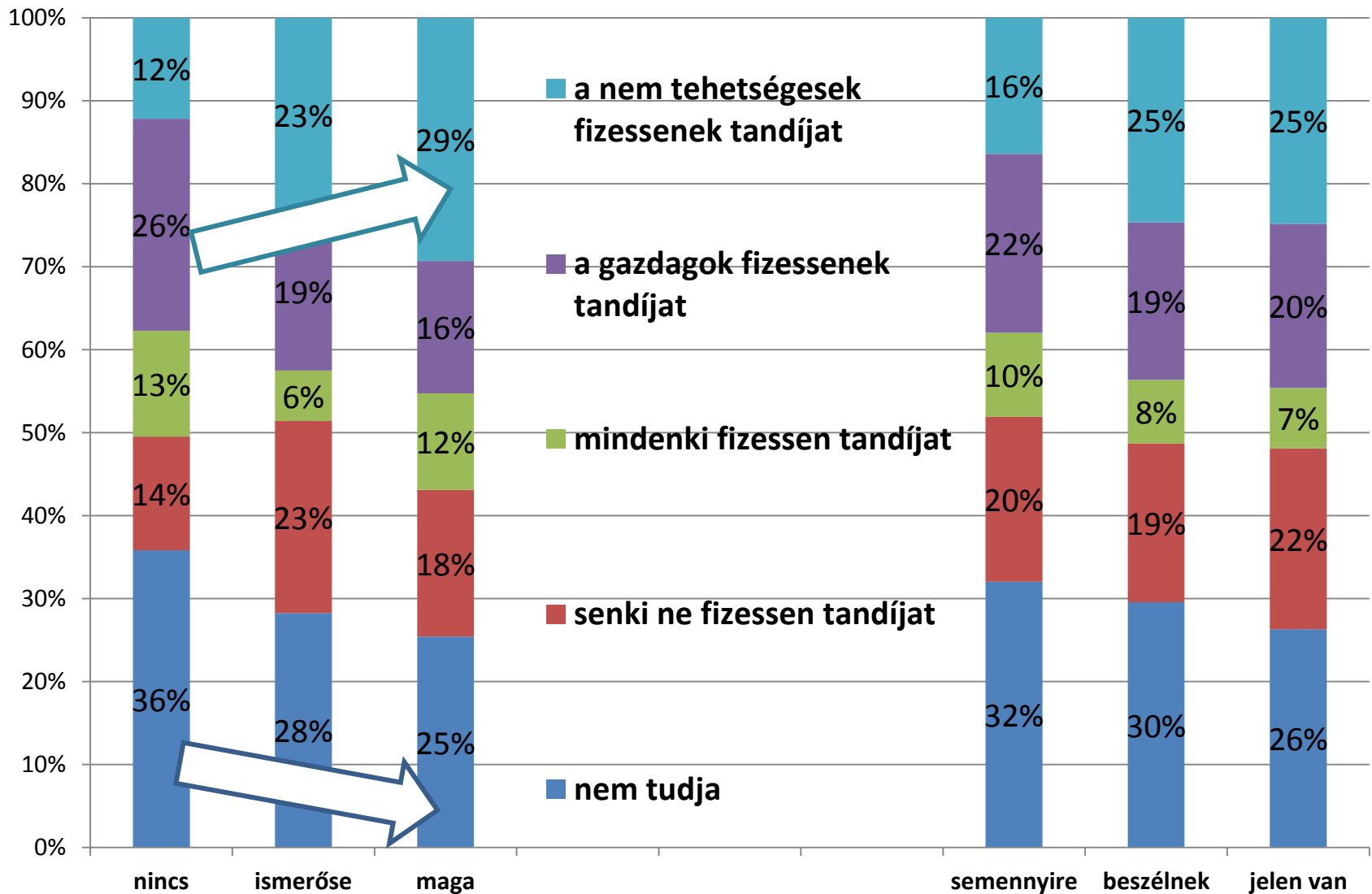
Tandíj: megosztott álláspontok

- nők valamelyest jobban húznak az ingyenességhez
- Budapest: nem tudja, a nem tehetségesek fizessenek

Néhány állítást fogok Önnek felolvasni az egyetemi, főiskolai tandíjakkal kapcsolatban, és arra kérem, mindegyiknél mondja meg, egyetért-e vele, vagy nem!

Valamelyik tandíjformával egyetértők száma

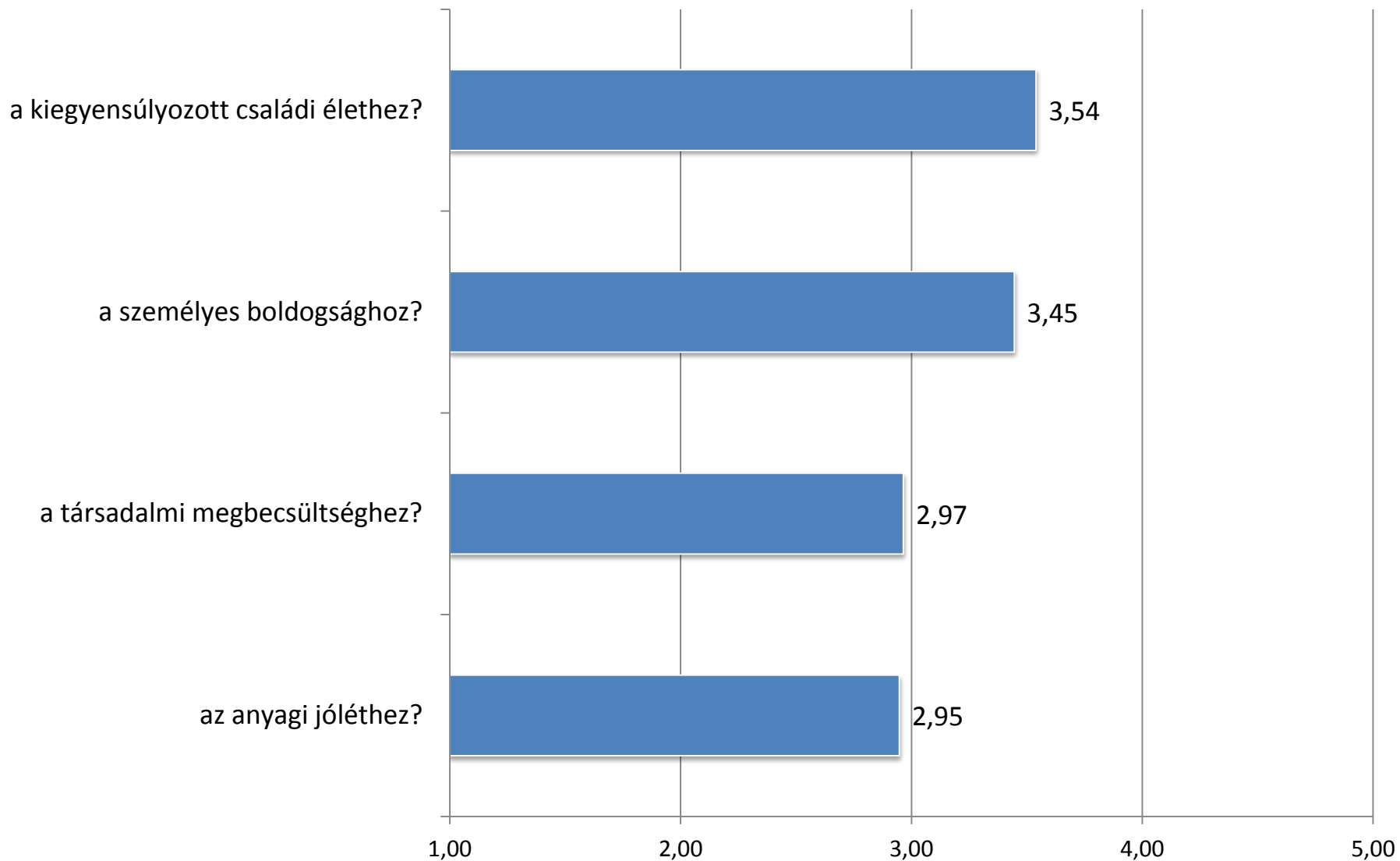

Néhány állítást fogok Önnek felolvasni az egyetemi, főiskolai tandíjakkal kapcsolatban, és arra kérem, mindegyiknél mondja meg, egyetért-e vele, vagy nem! Fizessen mindenki tandíjat/Csak a gazdagok fizessenek tandíjat/Csak a nem elég tehetségesek fizessenek tandíjat/Senki ne fizessen tandíjat

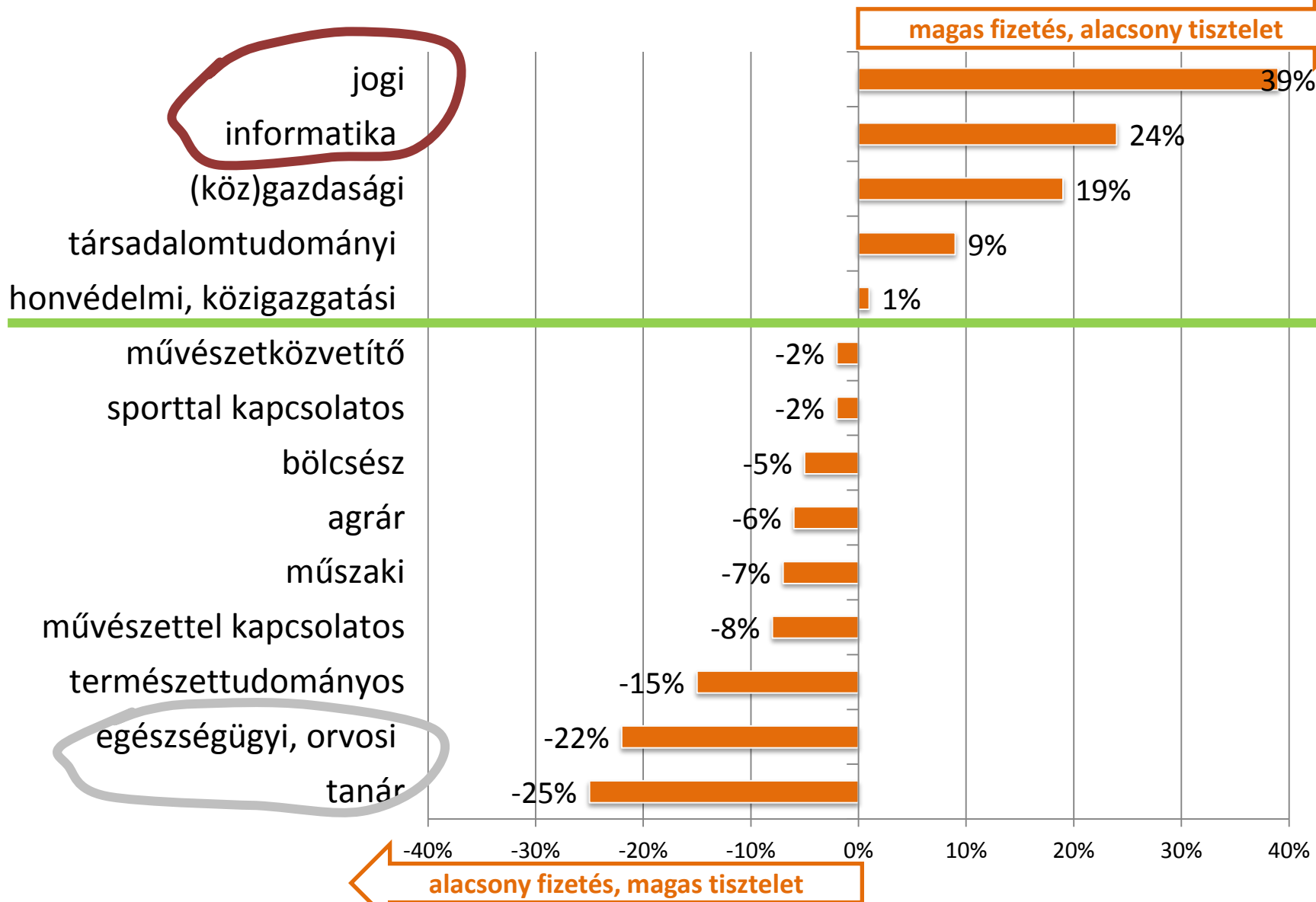
diploma értéke

Diploma szükségessége különböző területeken

Ön szerint kik jutnak be a felsőoktatásba Magyarországon? Akik ... Kérem, az értékeléshez ötfokú skálát használjon, ahol az 5-ös azt jelenti, hogy Ön szerint nagyon nagy előnyt jelent, az 1-es pedig azt, hogy egyáltalán nem jelent előnyt.

Társadalmi és anyagi megbecsültség

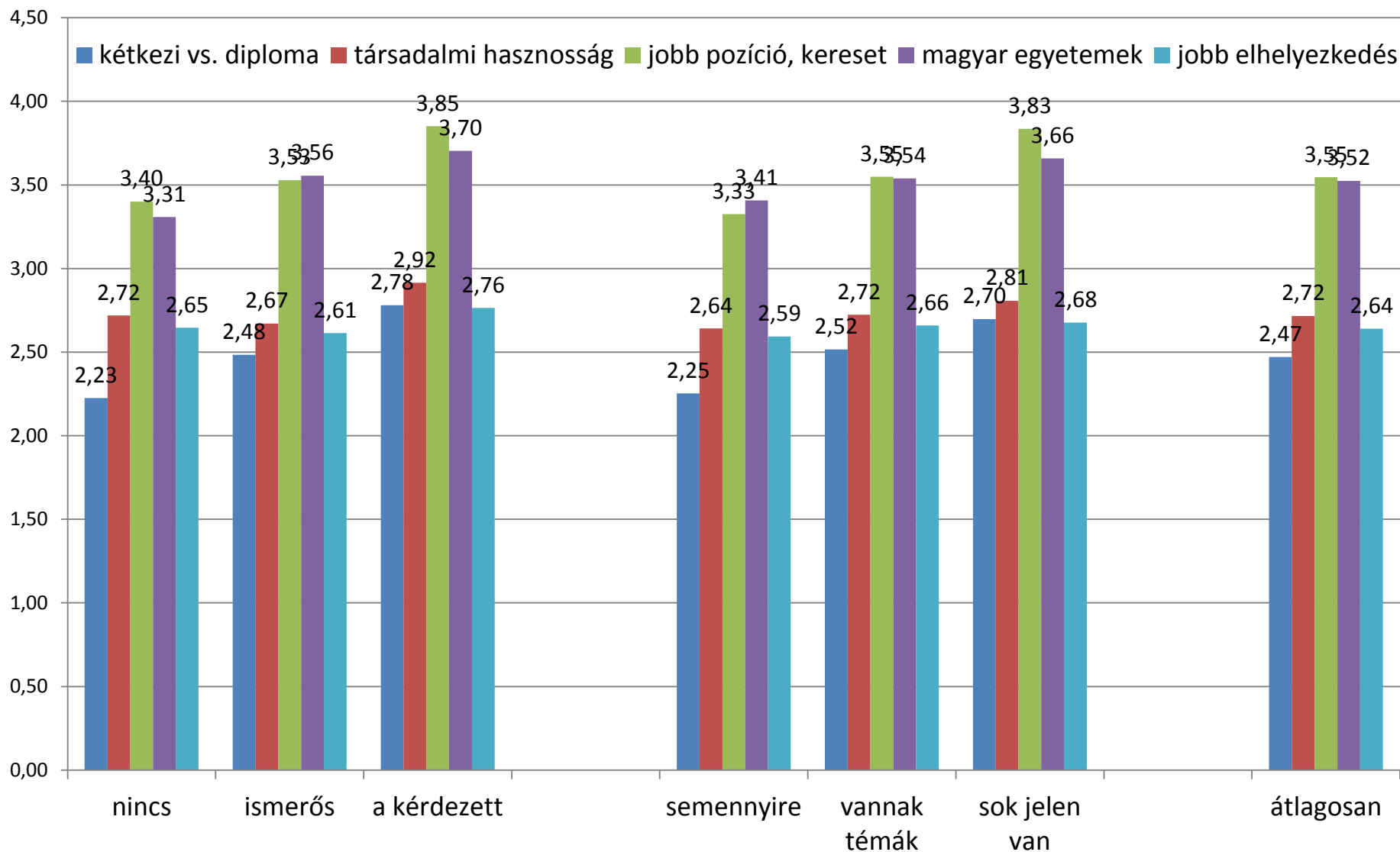

Ön milyen szakterületen szerzett diplomával rendelkező embereket tisztel a leginkább? (3 említés összevont eredményei alapján)
Milyen szakterületen szerzett diplomával lehet a legtöbbet keresni Ön szerint? (3 említés összevont eredményei alapján)

attitűdök

Összevont indexek

Képzett indexek jelentése:

kétkezi vs. diploma: 1 - szakmai, kétkezi munka, 5 - inkább diploma; **társadalmi hasznosság:** 1 - nem hasznosabbak 5 - diplomások hasznosabbak; **jobb pozíció, kereset:** 1 - nem jobb 5 - diplomások jobb pozíció, kereset; **magyar egyetemek** 1 - nem jobb, 5- jobb a magyar egyetem; **elhelyezkedés:** 1 - nem jobb elhelyezkedés, 5 - diplomások jobb elhelyezkedése

Összegezve

- **kapcsolat és témák**
 - 22% - nincs kapcsolata, 36% - nem téma
 - nincs kitüntetett helyen a témák között, hasznossága/finanszírozás kiemelt
- **felsőoktatás egésze**
 - megbízható
 - „verik a nyugat-európai egyetemeket”
 - a méret alulbecslése
- **bejutás és végzés**
 - átlagosnál könnyebb: Bp., megyeszékhely, érettségi felett, fiatalok, férfiak, saját maguk egyetemisták
 - szorgalom és tanulás – bejutási előnyök
- **finanszírozás**
 - tanácstalanság, megosztott álláspontok
- **diploma értéke**
 - személyes jóllét
 - jog, informatika vs. orvos, tanár
- **Attitűdök**
 - jog, informatika vs. orvos, tanár

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Pillók Péter

ELTE TáTK Statisztikai Tanszék

peter@pillok.hu

